

Lokalrådet Sydtåsinge

30. august 2021

Vedr. NCC ansøgning om fortsat indvinding af Bentonit ved Bjerreby

Lokalrådet blev fredag d. 27. august opfordret af geolog fra Svendborg Kommune til at kommentere på NCC's ansøgning om fortsat indvinding af Bentonit ved Bjerreby.

Indledningsvis ønsker lokalrådet at pointere, at det er uhørt kort svarfrist, og at kommentarerne nedenfor således ikke kan betragtes som fyldestgørende for sagen.

Lokalrådet ønsker at pointere, at vi ikke betragter os som ansvarlige for, at berørte parter i området er blevet hørt, men at vi har gjort en indsats for at indsamle kommentarer så godt som muligt med den korte svarfrist (fredag til mandag).

Lokalrådet har indsamlet kommentarer fra beboere i området, men med den korte svarfrist er det begrænset, hvor mange kommentarer, vi har kunne nå at indsamle. Kommentarerne nedenfor er ikke i prioriteret rækkefølge. Beboere undrer sig over, at de nærmeste naboer til udgravningen ikke er blevet kontaktet direkte vedrørende sagen.

Med venlig hilsen

På vegne af Lokalrådet Sydtåsinge

Sally Goings Darre (Formand for Lokalrådet Sydtåsinge)

1. Jeg er bekymret for hvad der sker med vores undergrund på længere sigt. Bentonit er ikke en lerart man spørger med. Vi ved jo at Bjerreby består af en masse små øer, så det betyder jo også at vi har en del vand i undergrunden. Når man fjerner så meget fra undergrunden vil der ske noget.

Vi har allerede nogle revner i vores hus. Vi har boet her i 19 år Bjerrebyvej 85. (vi bor 400 m væk derfra). Og det tyder på at det er en kombination af fjernelse af ler samt tung trafik lige udenfor. De sidste 2 år har været frygtelig med al den kørsel der sker, det ryster, det revner, vores gulv lyder hult. Vi har haft kursister på kursus som ikke havde lyst til at komme da de ikke kunne koncentrere sig for al den larm m.m.

Kommunen skal være parat til at betale evt. skader på huset.

Med venlig hilsen

Jette Sissi Briffa

2. Mit navn er Jacob Svane, og jeg er ejer af ejendommen på Staboltvej 30, 5700 Svendborg. Jeg er via en nabo netop blevet gjort opmærksom på, at der foreligger en ansøgning fra NCC om fortsættelse af indvindingen af bentonit ved Bjerreby frem til år 2033. Jeg købte mit hus for knap 3 år siden og blev på det tidspunkt fortalt, at der netop var få år tilbage af udgravningerne, hvilket spillede ind i mine overvejelser om køb af ejendommen.

Det bekymrer mig derfor voldsomt at høre, at der foreligger ansøgning om udvidelse

af tidsperioden og at området for udgravningerne, som de er markeret på kortet i ansøgningen, kommer meget tæt på min grund. Jeg stiller mig også meget undrende overfor den manglende information fra kommunens side til nærmeste naboer til området.

Som en af de nærmeste naboer øst for udgravningsområdet mærker jeg støjgener og rystelser i ejendommen, når arbejdet med udvindingen foregår – også fra den meget tunge trafik som kører lige forbi mit hus. Hvis dette kommer nærmere endnu, må jeg formode, at disse gener blot bliver værre. Derudover er jeg bekymret for påvirkningen af stabiliteten af undergrunden i området samt indvirkningen på dyrelivet. Jeg har valgt at bosætte mig i landlige omgivelser med skøn natur og dyreliv omkring min ejendom og jeg frygter, at en fortsættelse af indvindingen af bentonit i området ikke blot vil forstyrre natur og dyreliv, men også vil betyde en værdiforringelse af både min ejendom og livskvalitet. Jeg modsætter mig dermed at ansøgningen, om yderligere 10 år med indvindingen, godkendes.

Mvh Jacob Svane
Staboltvej 30
5700 Svendborg
Tlf. 20144914
jacobsvane@hotmail.com

3. Indledningsvis vil jeg fortælle hvem Jeg er og hvor jeg bor. Mit navn er Inge-Lise Whitfield. Jeg bor på Staboltvej 36, Ny Bjerreby, 5700 Svendborg med min mand David Whitfield. Gården vi ejer, hedder Kildegården og uden nogle ved med sikkerhed, hvornår Kildegården blev opført hvor den befinder sig i dag (udflyttergård fra Bjerreby), går man ud fra at det er et sted i midten af 1800. Det er en 4-længet bindingsværk gård, med en smuk udsigt ud over Langelands bæltet, Rallen-ørene og Langeland. Min mand og Jeg købte Kildegården i marts 2010. Vi boede i New Zealand, men så ved en tilfældighed at gården var sat til salg. Gården har jeg kendt fra jeg var 13 år gammel, da min mor og stedfar ejede gården dengang. Så, for mig var det et spørgsmål om at komme hjem til den gamle gård. Vi har efter overtagelsen ofret omkring 3.000.000 kr. på renoveringer af gården og udvendige arealer. Vi har bygget en af længerne om til en gæstebolig, som vi med stor succes har lejet ud til turister gennem AirBnB. Udlejningen har 5 stjerner og vi kan stort set leje den ud hele året.

Vi fik beskeden da vi købte gården at man var begyndt at grave Betonit ud af jorden længere oppe af vejen, men at der dog 'kun' var lidt over 10 år tilbage. Vi kunne ikke gøre noget og vi havde fået fortalt at mange havde forsøgt at stoppe dette. I går (den 28.08.21, kunne jeg læse mig til via. en gruppe på Facebook, at virksomheden, som nu fremstår som NCC Industry A/S søger om at lave udgravninger, frem til år 2033!

Kildegårdens vandforsyning består af et kildevæld, hvor vi har 2 steder på ejendommen hvor vandet 'står op af jorden'. I gamle dage var Kildegården stedet, hvor andre gårdejere kom til, for at hente rent vand, når deres brønde var tørlagte eller hvis de skulle benytte helt rent vand til brygning mv. Kildegården har altid haft renere vand end den lokale vandforsyning. I de mange år jeg har kendt til

Kildegården (1971), har kilden altid leveret i overflod af vand. For første gang, for et par år siden begyndte vi dog at lægge mærke til en ændring. Vores kilde har en sø, hvor overskuds vandet ledes til. Denne sø er begyndt at synke, hvilket tyder på at kilden ikke forsyner os med den mængde den altid har gjort. Vi har ofte talt om at udgravningen af Bentonit så tæt på og i lige linje med vores kildevæld, ikke kunne være godt for vores kildevands forsyning. Rystelser ved udgravning kan 'knuse' kilden og man kan direkte støde på den ved udgravningerne. Vi har brugt, ikke uanselige midler på at få sat nyt pumpe anlæg samt rensningsanlæg mod okker på vores kildevand (samt AWT anlæg mod kalk) – så det ville være utroligt kostbart, hvis vi pludseligt ikke har kildevand længere, på grund af Bentonit udgravningerne. Ikke mindst omkostningen ved at skulle kobles på det lokale vandværk, med en indkørsel der er ca. 500 meter lang!

Vores vandforsyning er blot én ting i forbindelse med disse udgravninger – og nu udgravninger, der kommer endnu tættere på vores bolig. Arealet der bliver ansøgt om, ligger under 200 meter på vores jord og 218 meter fra vores bygninger – ca. 205 meter fra vores kildeudspring til boligen. Vi er også meget nervøse for, hvad det vil betyde for vores bygninger af så gammel dato. Man kan allerede mærke via rystelser, når der bliver udgravet i dag. En anden ting, som de fleste andre beboere i området har beklaget sig, er mængden og størrelsen af lastbiler. Vores vej er ganske enkelt ikke lavet til den meget tunge trafik. Ofte kører lastbilerne alt for hurtigt og der er knap nok plads til at passere dem når man kommer kørende imod dem. Støj fra udgravningen vil helt sikkert skade vores turist udlejning, men også selve værdien af at bo hvor vi gør.

Jeg har noteret mig at der i ansøgningen står: 'Til grund for regionsrådets vurdering kan ligge oplysninger om grundvandsinteresser og vandindvindingsanlæg i området og om de geologiske forhold, herunder den naturlige beskyttelse af grundvandsmagasiner'. Vores kilde må helt klart komme under denne vurdering!? Foruden kilden, er der en stor sø foran vores gård som også ville blive ramt. Vi har ligeledes søer på vores ejendom. Der vil uden tvivl være en værdiforringelse af vores boliger. Det er på mange måder ikke i orden når man har vedligeholdt og fornyet sin bolig og set den som en form for pensionsopsparing. Flere naboer er ikke kun bekymrede på grund af rystelser ved kørsel af tung trafik, de mærker og ser skader på husene. Én af mine naboer skrev dette til mig; "Jeg er bekymret for udgravninger af denne specielle lerart, som jo stabiliserer undergrundet og især da Bjerreby består af små øer med søer, dette er COWI bekendtgørelse engang hvor vi havde et vandproblem. Der er flere der har udtalt sig om at de har flere revner i husene efter denne udgravning sket. Så udover dette er der jo al den kørsel også oppe i Bjerreby, vores hus ryster, når tankbiler kører forbi ryster kop, glas m.m. på bordet. Man kan mærke gulvet vibrere. Når vi har gæster bemærker de det altid. Jeg har talt med en geolog omkring dette og han kan ikke bortvise at der kan blive et problem."

Jeg forventer, ved overvejelsen som minimum at man laver en meget grundig undersøgelse af de skader der bliver forvoldt på vores Kildevæld/vandforsyning. Jeg forventer 100% skadeserstatning i tilfælde af ødelæggelse eller forringelse heraf. Jeg forventer undersøgelser af de søer der ligger meget tæt på udgravnings stedet. Vi har mange arter, som padder og insekter og på grund af dette fugle, som er fredet

her omkring og sikkert på grund af vores kildevæld.

Jeg har noteret mig at:

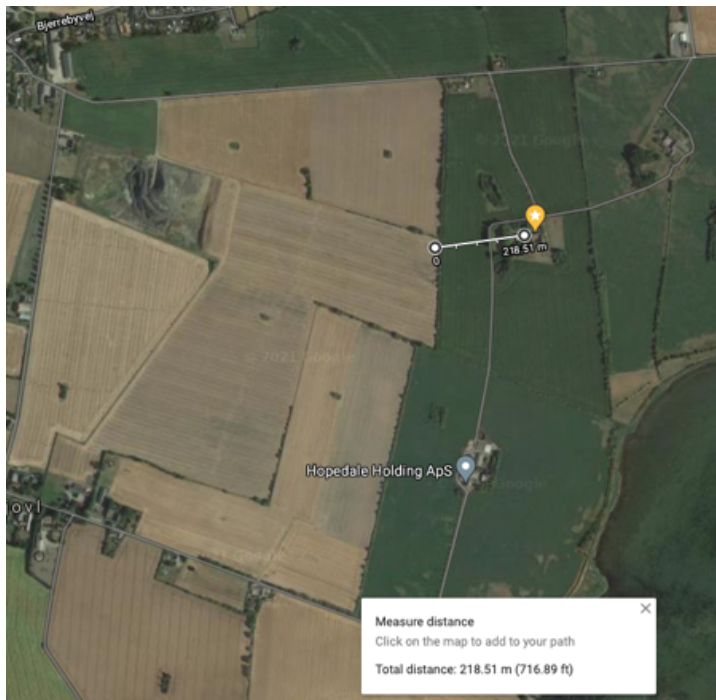
En tilladelse til råstofindvinding skal være ledsaget af en række vilkår, der blandt andet skal sikre forholdet til miljøet, herunder grænser for støj og forholdet til grundvand. Råstofloven: Ved lovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

I forbindelse med den endelige vedtagelse af råstofplanen kan der foretages ændring af det offentliggjorte planforslag. Berører ændringen på væsentlig måde andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af planen ikke ske, før de pågældende har fået lejlighed til at udtale sig. Ved væsentlige ændringer i et forslag til råstofplan skal miljø- og fødevareministeren have lejlighed til at udtale sig. Regionsrådet fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt planforslag, skal dette offentliggøres efter reglerne.

Vederlag som skal betales af virksomheden der udvinder råstoffet, går jeg ud fra betales til Staten? Desværre ser jeg denne 'indkomst' som et incitament til at man fra kommunens side kan 'tjene' lidt kortsigtet økonomi, på bekostning af de borgere som bliver ramt. Man skal huske at NCC Industry A/S har adresse i Søborg – og så vidt jeg ved er Svensk ejet. Det er ikke et firma fra Svendborg, men det vil endnu engang gå ganske meget ud over borgerne her i Svendborg.....dem der betaler skat til kommunen.

Jeg modsætter mig fuldt ud en godkendelse af en fornyelse på 10 år med disse udgravninger.

Billede af udgravningsarealet i forhold til Kildegården, som omtalt:

Med venlig hilsen,
Inge-Lise Whitfield
Staboltvej 36
5700 Svendborg
Tlf. 51715015
E-mail: lisecottle@yahoo.dk

4. Udleveringstidspunkterne bør ikke udvides til at gælde ma-lø kl 6-22. Lørdag skal holdes fri som nu, og såvel drifts- som udleveringstiderne skal holde sig indenfor tidsrummet 7-16 ma-fr. Lokalområdet skal ikke genereres yderligere af tung trafik om aftenen og på lørdage!
5. Mht. udlevering og læsning (dvs. ikke kørsel med bæltekøretøj) vil en udvidelse på hverdage til kl. 18 et begrænset antal dage om året evt. kunne accepteres. 30 dage er dog meget, da det kun bør være ved særligt behov. Det i ansøgningen anførte tidsrum (30 dage 6-22 man-lør) er et alt for stort tidsinterval, og det vil være nær umuligt at kontrollere, om det overholdes, samt åbne for, at rigtig mange weekender vil blive berørt. I princippet kan der læsses 30 lørdage 6-22 såfremt der kun køres 7-16 på hverdage. Derfor:
Man-fre 7-16 (indvinding+læsning)
Et begrænset antal hverdage (læsning/udlevering) frem til kl 18.
6. Der skal være begrænsning på, hvor højt de må køre op med det overskydende jord.